

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 12 сарын 05 өдөр

Дугаар 127

Номгон

“Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах”
аймгийн дэд хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 11 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах” үндэсний хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 зүйлийн 20.1.7 дахь заалтыг үндэслэн аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын Тэргүүлэгчдээс ТОГТООХ нь:

1. “Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах” аймгийн дэд хөтөлбөрийг хавсралтаар баталсугай.

2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг баталж, санхүүжилтийг орон нутгийн төсөв, олон улсын төсөл хөтөлбөр, үндсэн чиглэл хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны зардал, уул уурхайгаас орж ирэх орлогын 10 хувийг зарцуулж, хэрэгжилтийг хагас, бүтэн жилээр аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын Тэргүүлэгчдэд танилцуулан, үр дүнг тооцуулж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /Г.Батжаргал/-д даалгасугай.

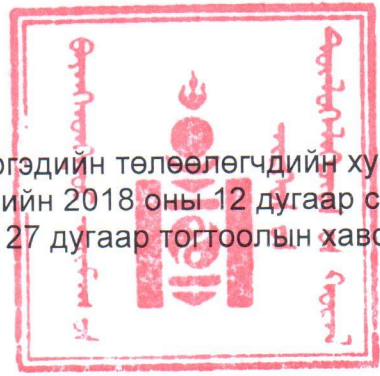
3. Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн даргын үүрэг гүйцэтгэгч /Т.Эрдэнэбат/-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Ц.ОТГОНБАЯР

Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын
Тэргүүлэгчдийн 2018 оны 12 дугаар сарын
05-ны өдрийн 127 дугаар тогтоолын хавсралт

“ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ, ХЯНАХ” АЙМГИЙН ДЭД ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Засгийн газраас “Халдварт өвчинтэй тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”-ийг 2002-2010, 2011-2015 онд, “Сүрьеэтэй тэмцэх, сэргийлэх үндэсний стратеги”-ийг 2010-2015 онд, “Улаан бурханы өвчлөлийг таслан зогсоох стратеги”-ийг 2012-2015 онд, “БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-оос сэргийлэх үндэсний стратеги төлөвлөгөө”-г 2010-2015 онд тус тус хэрэгжүүлсэн. Дээрх хөтөлбөрүүд хэрэгжиж халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх ажлыг хэрэгжүүлэх төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуй нэгж, олон улсын байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, уялдаа сайжирч, халдварт өвчний дэгдэлтийг эрт сэрэмжлүүлэх, тандалт, хариу арга хэмжээний болон томуугийн тандалтын тогтолцоо үндэсний хэмжээнд бий болсон. Мөн дархлаажуулалтын хамралтыг 98 хувьд хүргэж, сүүлийн 10 жилд сахуу, нярайн татран, хөхүүл ханиад өвчлөл бүртгэгдээгүй бөгөөд хепатитийн А вируст халдварыг 1.5 дахин, гахай хавдар өвчнийг 4.2 дахин бууруулж, халдварт саа өвчнийг устгасан батламжийг ДЭМБ-аас 2000 онд гардан авсан.

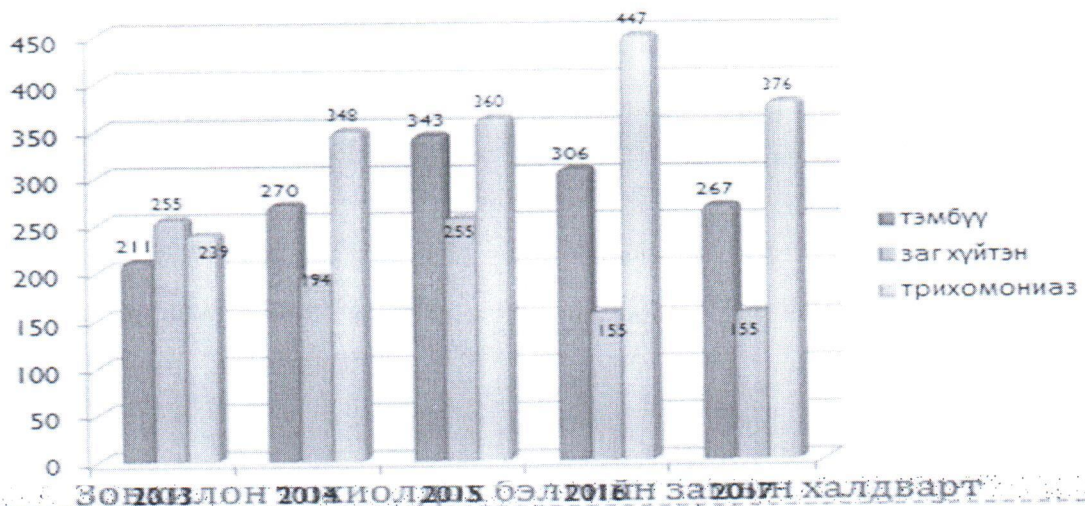
Эрүүл мэндийн статистикийн үзүүлэлтээр 2016 онд улсын хэмжээнд 28 төрлийн цочмог халдварт өвчний 69 663 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 10 263 тохиолдлоор нэмэгдсэн буюу 10 000 хүн амд 227.8 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 27.3-оор нэмэгдсэн байна. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн цочмог халдварт өвчний 10 000 хүн ам тутамд ногдох өвчлөлийг өмнөх онтой харьцуулахад Увс, Баян-Өлгий, Төв, Дорнод аймгууд болон Улаанбаатар хотод буурч бусад аймгуудад 2.7-236.5-оор нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварын 14 964 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 21.5 хувийг эзэлж, өнгөрсөн онтой харьцуулахад 1745 тохиолдол буюу 10.000 хүн амд 7.4-оор буурсан байна. Нийт бүртгэгдсэн өвчлөлийн 29.2 хувийг заг хүйтэн, 41.4 хувийг тэмбүү, 29.2 хувийг трихомониаз, 0.2 хувийг ХДХВ/ДОХ өвчин тус тус эзэлж байна. 10 000 хүн амд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл Баянхонгор /36.5/, Дорнод /34.7/, Сүхбаатар /31.5/, Хөвсгөл /26.5/, Говь-Алтай /24.0/, Төв /23.7/, Говьсүмбэр /23.6/, Дорноговь /21.3/ аймгууд болон Улаанбаатар хотод /22.2/, заг хүйтэн

Дорнод /78.2/, Хөвсгөл /35.3/, Дорноговь /21.6/, Баянхонгор /18.5/, Сүхбаатар /14.7/ аймгууд болон Улаанбаатар хотод /15.0/, трихомониазын өвчлөл Дорнод /60.7/, Баянхонгор /53.3/, Булган /17.5/, Сүхбаатар /15.8/ аймгууд болон Улаанбаатар хотод /15.4/ байгаа нь улс /14.3/ болон аймаг /13.3/-ийн дунджаас өндөр байна.

Аймгийн хэмжээнд 2017 онд нийт 1127 халдварт өвчин бүртгэгдэж 10.000 хүн амд 133.2 байгааг 2016 онтой (207.7) харьцуулахад 1.5 дахин буурч, сүрьеэгийн нас баралтын 1 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нийт халдварт өвчний 70.8 хувийг БЗДХ эзэлж, нийт бүртгэгдсэн 768 тохиолдлын 19.4 хувийг заг хүйтэн, 33.4 хувийг тэмбүү, 47.1 хувийг трихомониазын өвчлөл эзэлж, өнгөрсөн оны мөн үеэс өвчлөл буурсан үзүүлэлттэй байна. БЗХӨ-өөр өвчлөгсдийн 71.6 хувийг 19-35 насныхан, 37.4 хувийг ажилгүйчүүд, 51.1 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна.

Тус аймагт бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний 70.8%-ийг БЗДХ эзэлж улс, аймгийн дунджаас тогтмол өндөр байгаа нь дэд бүтэц, уул уурхайн хөгжлийг даган хүн амын гадаадын ба дотоодын шилжилт хөдөлгөөн их байгаатай болон хүн амын эрүүл мэндийн боловсрол, зөв хандлага, дадал хангалтгүй байгаатай холбоотой гэж үзэж байна. Шинээр хяналтад орсон 2146 жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 1943 буюу 90.5 хувь трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдаж 164, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 2115 буюу 98.5 хувь хамрагдаж 49, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 1944 буюу 90.5 хувь хамрагдаж 15 өвчлөлийг тус тус илрүүлж эмчилгээнд хамруулсаныг 2016 онтой харьцуулахад шинжилгээнд хамрагдалт нэмэгдэж, өвчлөл буурсан байна.

Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчин

Мөн бага насны хүүхдүүдийн дунд амьсгалын замын цочмог халдварт томуу, томуу төст өвчин, хатгалгаа өвчний тохиолдол сүүлийн жилүүдэд нэмэгдэх хандлагатай байна. Эдгээр өвчний үүсгэгчид нь хоруу чанар ихтэйн улмаас амархан хүндрэлд хүргэж нас баралтын шалтгаан болж байгаа учир улиралчлалыг угтуулан томуугийн эсрэг вакцины нөөцийг бүрдүүлж, санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэх, сайн дурын дархлаажуулалтыг өрнүүлэх хэрэгтэй байна. Түүнчлэн уур амьсгалын өөрчлөлт, даяаршил, хотжилт, шилжилт хөдөлгөөн, ядуурал, ажилгүйдэл, эм бэлдмэлийн зохисгүй хэрэглээ ихэсч, халдварт өвчнөөс сэргийлэх иргэдийн зөв зан үйл төлөвшөөгүй байгаа нь зонхилон тохиолдох халдварт өвчин, шинэ болон дахин сэргэж байгаа халдварт өвчний тархалт нэмэгдэхэд нөлөөлж байна. Иймээс халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх талаар эрүүл мэндийн салбарын бэлэн байдал, хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, халдварт өвчний дэгдэлтийн үеийн эрсдэлийн харилцаа холбооны чадавхийг сайжруулах, салбар хоорондын оролцоо, хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, хүн амд зөв зан үйл төлөвшүүлэх зорилгоор Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах аймгийн дэд хөтөлбөрийг боловсруулав.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт, хэрэгжүүлэх хугацаа

2.1. Хөтөлбөрийн зорилго

Халдварт өвчнийг тандах, сэргийлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээг уян хатан, чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг бэхжүүлэхэд бусад салбарын оролцоог нэмэгдүүлэх, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах замаар халдварт өвчний тархалтыг бууруулахад оршино.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилт

Хөтөлбөрийн хүрээнд дараах зорилтыг дэвшүүлж байна:

Зорилт 1. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт, дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэлийн тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол, эндэгдлийг бууруулна.

Зорилт 2. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвар, цартахал, томуу, томуу төст өвчний тандалтыг өргөжүүлэх замаар хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг ханган орчны бохирдолтой холбоотой халдварт өвчний дэгдэлтээс сэргийлэх, тандах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Зорилт 3. Сүрьеэ өвчний илрүүлэлт, оношилгоо, эмчилгээнд хяналтыг сайжруулж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлнэ.

Зорилт 4. БЗДХ, ХДХВ-ын халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж халдварын тархалтыг бууруулна.

Зорилт 5. Зоонозын шалтгаант болон дамжуулагчаар дамжих, зоонозын өвчний тандалтын тогтолцоог өргөжүүлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний чадавхийг сайжруулна.

2.3. Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаа

Хөтөлбөрийг 2018-2021 онд хэрэгжүүлнэ.

Гурав. Хөтөлбөрийн зорилтыг хангах үйл ажиллагаа

3.1. Хөтөлбөрийн 1 дүгээр зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл, хүрэх үр дүн

3.1.1. Үйл ажиллагааны чиглэл 1. Дархлаажуулалтын хамралтын цахим бүртгэлийг нэвтрүүлж, хүний нөөц, санхүүжилтийн тогтвортой байдлыг хангах замаар товллын дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.1.1.1 Дархлаажуулалтын нэгдсэн цахим бүртгэлийг сум, өрхийн эрүүл мэндийн төв, аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн төрөх тасаг, аймгийн эрүүл мэндийн газарт нэвтрүүлэх;

3.1.1.2 Дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг эрүүл мэндийн болон бусад салбарын хөтөлбөртэй уялдуулах;

3.1.1.3 Тодорхой үе шаттайгаар төсөвт тусгах замаар вакцин, биобэлдмэлийн хүйтэн хэлхээний тоног төхөөрөмжийн хангамж, засвар, үйлчилгээний зардлыг нэмэгдүүлэх;

3.1.1.4 Дархлаажуулалтын анхан шатны нэгжүүд дархлаажуулалтын чиглэлээр ажиллах хүний нөөцийг тасралтгүй бэлтгэх, давтан сургах.

3.1.1.5 Сайн дурын дархлаажуулалтыг сурталчилан, хамралтыг нэмэгдүүлэх

3.1.2. Үйл ажиллагааны чиглэл 2. Дэлхий нийтээр халдварт саа өвчнийг устгах хүртэл “Халдварт саа өвчнийг устгасан байдал”-аа хадгалах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.1.2.1 Халдварт саа өвчин бусад улс орноос зөөвөрлөгдөн орж ирэхээс урьдчилан сэргийлэх, тандах, хянах, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах;

3.1.2.2 Халдварт саа өвчнийг тандах, илрүүлэх, оношлох, эмчлэх чиглэлээр эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг давтан сургах.

3.1.3. Үйл ажиллагааны чиглэл 3. Улаанбурхан, улаанууд өвчний тандалт, хяналтыг сайжруулах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.1.3.1 Хүүхэд бүрийг улаанбурхан, улаануудын эсрэг товлолын дархлаажуулалтын бүрэн тунд хамруулах, эрсдэлт бүлгийн хүн амыг 4 жил тутам улаанбурхан, улаанууд өвчний эсрэг вакцинаар дархлаажуулах;

3.1.3.2 Улаанбурхан өвчний дэгдэлтээс урьдчилан сэргийлэх, тандах, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах

Хүрэх үр дүн: Товлолын дархлаажуулалтын бүрэн тунгийн хамралтыг 99,2 хувиас бууруулахгүй, сайн дурын дархлаажуулалтыг сурталчилан тарилгаар сэргийлэх халдварт өвчнийг хяналтад авч, халдварт саа өвчнийг устгасан байдлаа хадгална.

3.2. Хөтөлбөрийн 2 дугаар зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл, хүрэх үр дүн .

3.2.1. Үйл ажиллагааны чиглэл 1. ДЭМБ-ын Ази, Номхон далайн баруун бүсийн “Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвартай тэмцэх стратеги (III)”-ийн бодлого, үйл ажиллагааны чиглэлтэй уялдуулан шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдварын тандалт, хяналт, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлын чадавхийг нэмэгдүүлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.2.1.1 Халдварт өвчний дэгдэлт, нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын үед эрсдэлийн үнэлгээ хийх болон халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах чиглэлээр хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг тогтмолжуулах, чанаржуулах, мэргэжилтнүүдийг давтан сургах;

3.2.1.2 Дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний эрсдэлийн нөөцийн санг (санхүүгийн болон эм, урвалж, оношлуур, ариутгал, халдваргүйтгэлийн бодис, тоног төхөөрөмж г.м) бий болгож, жил бүр нөхөх;

3.2.2. Үйл ажиллагааны чиглэл 2. Томуугийн тандалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, болзошгүй цартахал болон шинэ халдварын үед авах хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.2.2.1. Томуугийн болзошгүй цартахал, шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдварт өвчний дэгдэлтийн үеийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний чадавхийг үнэлж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөх;

3.2.2.2. Томуугийн эсрэг вакцинаар дархлаажуулах зорилтот бүлгийн хүн амын хүрээг нэмэгдүүлэх, хүн амд чиглэсэн мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг өргөтгөх;

3.2.2.3. Томуугийн вирусын эсрэг эм, бэлдмэлийн нөөцийн бэлэн байдлыг хангах;

3.2.3. Үйл ажиллагааны чиглэл 3. Орчны бохирдолтой холбоотой халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тандах, хоол, хүнс, усаар дамжих халдварын дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээг бэхжүүлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.3.3.1 Орчны бохирдлын халдварт өвчинд нөлөөлөх нөлөөллийг судалж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөхөд байгаль орчин, дэд бүтцийн салбарын байгууллагатай хамтран ажиллах;

3.2.3.2 Хоолны хордлогот халдварын тандалт, хариу арга хэмжээг зохион байгуулахад эрүүл мэндээс бусад салбарын байгууллагын гүйцэтгэх чиг үүргийг тодорхойлж, хамтран ажиллах эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох;

3.2.3.3. Хоол, хүнс, усаар дамжих халдварын дэгдэлтийн үеийн эрсдэлийг үнэлэх, хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах удирдамж боловсруулан мөрдүүлэх;

Хүрэх үр дүн: Салбар дундын болон салбар хоорондын хамтын ажиллагаа бэхжиж, шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдварын тандалт, хариу арга хэмжээний чадавх сайжирсан байна. Эрсдэлт бүлгийн хүн амын 15 хувийг улирлын томуугийн эсрэг дархлаажуулалтад хамруулсан байна.

3.3. Хөтөлбөрийн 3 дугаар зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл, хүрэх үр дүн

3.3.1 Үйл ажиллагааны чиглэл 1. Сүрьеэ өвчний талаарх иргэдийн мэдлэг хандлагагыг дээшлүүлэх, сургалт сурталчилгааны ажлыг эрчимжүүлэх.

3.3.1.1 Сүрьеэгийн өвчлөлийг бууруулах чиглэлээр орон нутгийн түвшинд бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч нарт зориулсан сурталчилгаа нөлөөллийн ажил зохион байгуулах;

3.3.1.2 Хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох, зөв мэдлэг дадал, хандлага төлөвшүүлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх.

3.3.1.3 Үйлчлүүлэгчдэд нийгэм, сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх ажилд төрийн болон төрийн бус байгууллагуудыг татан оролцуулах;

3.3.2 Үйл ажиллагааны чиглэл 2. Уушгины халдвартай хэлбэрийн сүрьеэг эрт илрүүлж, төгс эмчлэх, өвчтний хавьтлын хяналтыг сайжруулах замаар халдварын тархалтыг хязгаарлана.

3.3.2.1 Эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд хийж байгаа сүрьеэг илрүүлэх идэвхтэй үзлэг, сорьц тээвэрлэлтийг тогтмолжуулах;

3.3.2.2 Сүрьеэ өвчний оношилгоо, эмчилгээг чанарын шаардлага хангасан эм, урвалж бодис, оношлуураар тасралтгүй хангах;

3.3.2.3 Сүрьеэгийн чиглэлээр эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмч, мэргэжилтэн, хүний нөөцийг нэмэгдүүлэх, тэднийг тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх;

3.3.2.4 Эрүүл мэндийн байгууллагын халдварын сэргийлэлт хяналтыг сайжруулан үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх;

3.3.2.5 Сүрьеэгийн тандалтын тогтолцоог бэхжүүлж, сүрьеэгийн цахим мэдээллийн системийн тогтвортой байдлыг хангаж ажиллах.

3.3.3. Үйл ажиллагааны чиглэл 3. Олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх

3.3.3.1 Олон нийтэд суурилсан үйл ажиллагааг өргөжүүлэх замаар сүрьеэгийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх;

3.3.3.2 Олон улсын байгууллага болон нутгийн захиргааны байгууллагуудтай хамтран “Сүрьеэгийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах төсөл хэрэгжүүлж, иргэдэд мэдээлэл, сурталчилгааг түгээн, ХАМО иргэд, уул уурхайн компанийн ажилчид, шийдвэр гаргагч нарыг хамруулсан уулзалт хэлэлцүүлэг зохион байгуулах;

Хүрэх үр дүн: Сүрьеэгийн илрүүлэлтийг нэмэгдүүлж, эмчилгээний үр дүнг 90 хувьд хүргэж, оношийн баталгаажилтыг 70,0 хувьд хүргэнэ.

3.4. Хөтөлбөрийн 4 дүгээр зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл, хүрэх үр дүн

3.4.1. Үйл ажиллагааны чиглэл 1 Хүн ам, ялангуяа эрсдэлт бүлгийн хүн амд БЗДХ, ХДХВ-ын халдвараас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, халдварын тархалтыг бууруулах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

3.4.1.1 БЗДХ, ХДХВ-ын халдварын тархалтыг бууруулахад иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хуулиар хүлээсэн үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор ажлын байран дахь урьдчилан сэргийлэх сургалт, мэдээллийг өргөжүүлэх;

3.4.1.2 БЗДХалдварт өвчний кабинет болон Сайн дурын зөвлөгөө өгөх кабинетийн үйл ажиллагааг тусад нь зохион байгуулах;

3.4.1.3 Сумдын түвшинд БЗДХ илрүүлэх шинжилгээ хийх нөхцөлийг бүрдүүлэх, ӨЭМТ-дэд хурдавчилсан оношлуурын хэрэглээг бий болгох;

3.4.1.4 Хөдөлгөөнт хүн ам, өртөмтгий бүлгийн хүн ам, өсвөр үеийн хүүхдүүдэд урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулан, өвчлөлийг эрүүлжүүлэх;

3.4.1.5 Эрсдэлт бүлгийн хүн амтай ажилладаг төрийн бус байгууллагын ажилтнуудыг сургалтад хамруулах, үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг хангахад дэмжлэг үзүүлэх;

3.4.1.6 БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын эмчилгээнд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, урвалж, оношлуурын хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх;

3.4.1.7 БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын чиглэлээр эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний нөөцийг нэмэгдүүлэн сургалтад хамруулах;

3.4.2. Үйл ажиллагааны чиглэл 2. Аймгийн түвшинд салбар хоорондын хамтын ажиллагааг нэгдсэн зохицуулалтаар зохион байгуулаххүрээнд дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.4.2.1. Аймгийн түвшинд салбар хоорондын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлж, нэгдсэн төлөвлөгөөтэй, хэрэгжилтэнд эрүүл мэндийн зөвлөл хяналт тавьж ажиллах;

3.4.2.2. БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-оос сэргийлэх, тандах, хянахад шаардагдах хөрөнгийг хэрэгцээнд тулгуурлан үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх, орон нутгийн дэмжлэг авах;

3.4.2.3. БЗДХ, ХДХВ-ын халдварын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг нэмэгдүүлэн өргөжүүлэх;

Хүрэх үр дүн: Тэмбүүгийн халдварын тохиолдлын түвшинг тодорхой хувиар бууруулна.

3.5. Хөтөлбөрийн 5 дугаар зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны чиглэл

3.5.1. Үйл ажиллагааны чиглэл 1. Зоонозын өвчний байгалийн голомтын тандалтын тогтолцоог бэхжүүлэх, идэвхжлийн зэргийг тогтоох, хяналтыг тогтмолжуулах талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.5.1.1. Нутагшмал, шинээр болон сэргэн тархаж байгаа зоонозын өвчний байгалийн голомтыг илрүүлэх, тандах, хянах;

3.5.1.2. Зоонозын өвчний байгалийн, голомтын эрсдэлийн зураглалд үндэслэн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх;

3.5.2. Үйл ажиллагааны чиглэл 2. Зоонозын өвчний эрт сэрэмжлүүлэг, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний чадавхийг бэхжүүлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.5.2.1. Зоонозын өвчний тандалт, хяналтын тогтолцоог олон салбарын оролцоонд тулгуурлан зохион байгуулах;

3.5.2.2. Зорилтот бүлгийн хүн амд чиглэсэн зоонозын өвчний өвөрмөц болон өвөрмөц бус сэргийлэлтийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

3.5.2.3. Зоонозын өвчний дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах зорилгоор эрсдэлийн нөөцийн сан бүрдүүлэх;

3.5.2.4. Зоонозын шалтгаант хүний өвчлөлийн тохиолдлыг эрт илрүүлэх, мэдээлэх, оношлох, эмчлэх, хянах, сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх.

Хүрэх үр дүн: Зоонозын өвчний тандалт, хянах, сэргийлэх арга хэмжээг олон салбарын оролцоонд тулгуурлан зохион байгуулснаар зоонозын өвчний эрсдэлийг бууруулна.

Дөрөв. Хөтөлбөрийн үр нөлөө, бүтээгдэхүүн, шалгуур үзүүлэлт

4.1. Эдийн засагт үзүүлэх үр нөлөө

4.1.1. Дархлаажуулалт болон халдварт өвчний эрт илрүүлэлт, хариу арга хэмжээний үр дүнд халдварт өвчний тархалт, дэгдэлтийг хязгаарлаж, таслан зогсоосноор халдварт өвчний эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний шууд болон шууд бус зардлыг бууруулна.

4.1.2. Халдварт өвчнөөс шалтгаалсан өвчлөл, эндэгдлийг бууруулснаар хүн амын өсөлтөд эерэгээр нөлөөлнө.

4.1.3. Сүрьеэгийн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулснаар идэр насны залуучуудын хөдөлмөрийн чадвар түр алдалтыг багасгаж, хөдөлмөр эрхлэлт нэмэгдэж хүн амын ядуурлын түвшин буурна. Нийгмийн халамж, үйлчилгээний зардал багасна

4.2. Хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлт

4.2.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг дүгнэхдээ 2017 оны жилийн эцсийн үзүүлэлтийг суурь үзүүлэлт болгон ашиглах бөгөөд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг явц болон үр дүнг дараах шалгуур үзүүлэлтээр үнэлнэ.

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин		Хүрэх түвшин		Мэдээ гаргах байгууллага	Хэрэгжүүлэх байгууллага
			Он	Үзүүлэлт	Он	Үзүүлэлт		
Хөтөлбөрийн үр дүнг үнэлэх бусад шалгуур үзүүлэлтүүд								
1	Сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол (10 000 хүн амд)	Түвшин	2017	5.08	2021	6.1	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ

2	Сүрьеэгийн нас баралт (10 000 хүн амд)	Түвшин	2017	0.11	2021	0	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
3	Товлолын дархлаажуулалтын хамрагдалтын хувь	Түвшин	2017	98%	2021	99%-с дээш	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
4	Уушгины нян судлалын шинжилгээгээр батлагдсан сүрьеэгийн шинэ тохиолдлын эмчилгээний үр дүн	Түвшин	2017	80%	2021	95%	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
5	Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт трихомониаз (10 000 хүн амд)	Түвшин	2017	44.4	2021	40	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
6	Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт тэмбүү (10 000 хүн амд)	Түвшин	2017	31.5	2021	28.5	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
7	Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт заг хүйтэн (10 000 хүн амд)	Хувь	2017	18.3	2021	17.3	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
8	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалтын хувь	Түвшин	2017	2.14	2021	1.4	ЭМХТ	ЭМЯ, ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ

Тав. Шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр, хэрэгжих хугацаа

5.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дараах эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

5.1.1. Улсын төсөв, олон улсын байгууллага, гадаад орны зээл, тусламж, төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт;

5.1.2. Халдварт өвчин дэгдсэн онцгой байдлын үед улсын болон орон нутгийн төсөв;

5.1.3. Эрүүл мэндийн даатгалын сан;

5.1.4. Төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн хандив, тусламж;

5.1.5. Хууль тогтоомжоор хориглоогүй бусад эх үүсвэр

5.2. Хөтөлбөрийг 2018-2021 онд хэрэгжүүлэхэд урьдчилсан тооцооллоор 420,013,000 төгрөг шаардагдана.

Зургаа. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний төлөвлөгөө

6.1. Эрүүл мэндийн газар нь хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг жил бүр хийж аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Засаг даргад танилцуулна.

6.2. Орон нутгийн хэмжээнд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг бүх шатны Засаг дарга Эрүүл мэндийн салбар зөвлөлтэй хамтран гүйцэтгэж дүгнэлт, зөвлөмж бүхий тайланг Эрүүл мэндийн газарт хүргүүлнэ.

6.3. Эрүүл мэндийн газар нь хөтөлбөр хэрэгжиж дууссаны дараа үр дүнгийн үнэлгээг хөндлөнгийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

6.4. Явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийг үндэслэн хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, шалгуур үзүүлэлтэд холбогдох хууль, журамд заасны дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

6.5. Үр дүнгийн үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмж нь холбогдох бодлогын баримт бичиг боловсруулах үндэслэл болно.

Долоо. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт

7.1. Хөтөлбөрийг улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх салбар дундын үйл ажиллагааг зохицуулах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих үүргийг Эрүүл мэндийн зөвлөл гүйцэтгэнэ.

7.2. Орон нутгийн хэмжээнд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг удирдан зохицуулах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих ажлыг бүх шатны Засаг дарга Эрүүл мэндийн салбар зөвлөлтэй хамтран гүйцэтгэнэ.